

Указание за прилагане на правилата по държавните помощи

А) Вътрешна процедура (предварителна оценка за съответствие)

В изпълнение разпоредбата на чл. 21 от Закона за публичните финанси (ЗПФ), НДЕФ извършва предварителна оценка за съответствие на предоставяните средства при прилагане на ИПМВ с действащото европейско и национално законодателство в областта на държавните помощи и конкуренцията.

I. Предварителна оценка за съответствие със законодателството в областта на държавните помощи на ниво проект:

Всички проектни предложения, независимо от правно-организационната форма на бенефициера, които постъпят в НДЕФ по ИПМВ, се преглеждат за съответствие с режима на държавните помощи, като за целта се подлагат на оценка за съответствие с европейското и националното законодателства в областта на държавните помощи и конкуренцията. **Изпълнителното бюро** преглежда подадените формуляри за кандидатстване на бенефициерите по реда на тяхното постъпване и въз основа на цялата информация, съдържаща се във формуляра или допълнително представена, прави обоснован извод за съответствие на проекта, като за целта се попълва нарочен контролен лист, в който се обективират отделните етапи на работа.

1. Етапи на работа:

1.1. Общ етап – определяне наличието на държавна помощ

Този етап обхваща систематизиране и структуриране на цялата информация, която е предоставена по проекта, с оглед достигане до еднозначен (непротиворечив) извод, дали е в конкретния случай предоставяне на „държавна помощ“ по смисъла на чл. 107, § 1 от ДФЕС посредством въпросника във втората част на контролния лист.

В етапа на предварителната оценка на проектите чл. 107 от ДФЕС се прилага без да се прави разлика между частни и публични субекти съобразно принципа на неутралност, залегнал в чл. 345 от ДФЕС¹.

След приключване на работата по първия етап от предварителната оценка в контролния лист се формулира категоричен извод, дали финансовата помощ по проекта представлява държавна помощ по своята същност. В случай, че един от критериите, посочени в теста за наличие на държавна помощ (изключения от режима по ДП) е изпълнен, то мярката попада извън обхвата на законодателството за държавните помощи, ИБ приключва предварителната оценка на този етап с положително становище за съответствие, което се вписва в контролния лист.

При положителна констатация за наличие на държавна помощ, ИБ преминава към втори етап. Резултатите от извършения анализ през втория етап се записват в същия контролен лист.

¹ Договорите по никакъв начин не засягат разпоредбите в държавите-членки, отнасящи се до режима на собственост върху имущество.

1.2. Определяне на относимия режим в зависимост от целта за осъществяване на проекта и размера на предвидената финансовата помощ, за която кандидатства бенефициера.

Анализът, извършван във втория етап, се състои в съпоставка на финансовите параметри на предоставяната помощ и целения ефект от осъществяване на проекта от една страна и от друга - критериите, въведени в националното и европейско законодателство за следните пет допустими категории държавни помощи:

1. минимална помощ (*de minimis*), попадаща в обхвата на Регламент 1407/2013;
2. държавна помощ, попадаща в обхвата на Регламент 651/2014 г. за групово освобождаване;
3. държавна помощ, попадаща в обхвата на Регламент 651/2014 г. за групово освобождаване, но подлежаща на индивидуално уведомяване (в размер по-голям от 150 млн. евро годишно)
4. държавна помощ, освободена от задължението за уведомяване на основание, различно от регламент за групово освобождаване;
5. държавна помощ, която подлежи на подаване на уведомление (нотификация) до ЕК.

За извършване на предварителната оценка във втория етап на работа се разглежда представената от кандидата декларация за получените минимални и държавни помощи, (*Приложение № 3.4*) от Оперативното ръководство. Ако е необходимо се прави справка в Регистъра на минималните помощи на Министерство на финансите.

Съпоставката и анализа във втория етап от работата на ИБ се извършват посредством въпросника в третата част от контролния лист и съобразно предоставените документи и декларираните обстоятелства от страна на бенефициера, като се презюмира неговата добросъвестност.

Изводът на ИБ, попада ли предвидената финансова помощ по проекта в някоя от посочените категории допустими държавни помощи, се вписва в контролния лист.

При отрицателно становище проектното предложение се отхвърля като несъвместимо с разпоредбите на националното и европейското законодателство. Въз основа на информацията, посочена в контролния лист се съставя уведомително писмо до бенефициера.

В случай че финансовата помощ, която предстои да бъде предоставена по проекта, е съвместима с разпоредбите на националното и европейското законодателство в областта на държавните помощи и конкуренцията се пристъпва към съответната процедура по уведомяване, съгласуване и публикуване.

II. Административни действия:

ИБ попълва контролен лист, в който подробно описва резултатите от извършената предварителна оценка за всяко от разгледаните проектни предложения.

1. Задължителни реквизити на контролния лист:
 - а) Информация относно бенефициера и проектното предложение;
 - б) Същинска част, която обективира двата етапа на работа за предварителна оценка на проектните предложения:

тест за „държавна помощ“;
тест за определяне на приложимия към проекта режим;
тест за прилагане на процедура по уведомяване.

в) Извод – еднозначно и непротиворечиво заключение относно съвместимостта на проектното предложение с изискванията на националното и европейско законодателство в областта на държавните помощи и конкуренцията.

г) Трите имена, заемана длъжност и подписи на експертите, извършили предварителната оценка на проектното предложение.

д) Дата на попълване на контролния лист.

2. Контролният лист се подписва от лицата, извършили оценката.

3. Контролните листа се съхраняват от НДЕФ съобразно разпоредбата на чл. 12, ал. 4 от ЗДП в срок от 10 години след изплащане на финансовата помощ по проектите.

Б) Външна процедура (уведомяване, съгласуване и публикуване)

Съгласно разпоредбата на чл. 7, ал. 1 от ЗДП, НДЕФ в качеството си на администратор на държавна помощ е задължен да уведоми предварително министъра на финансите за всяко предоставяне на нова държавна помощ. Съобразно с направените в контролния лист заключения относно приложимия към конкретния проект режим се прилага процедура за предварително уведомяване, съгласуване и/или публикуване, както следва:

1. Процедура за предварително уведомяване на ЕК чрез Министерство на финансите

1. В случаите, в които предоставяната по проекта финансова помощ попада в обхвата на „държавна помощ“ подлежаща на нотификация и предварително одобрение от ЕК, НДЕФ изпраща пълната информация за планираната финансова помощ по проекта, събрана в хода на процедурата за предварителната оценка, за съгласуване с министъра на финансите.

Уведомлението се представя на министъра на финансите във формата, предвидена в чл. 2, ал. 1 от Правилника за прилагане на закона за държавните помощи. То се изпраща на хартиен носител и електронно чрез използване на Интернет базираната информационна система SANI.

2. Министърът на финансите изразява становище дали уведомлението за държавна помощ и предлаганата финансова помощ са в съответствие с правилата и политиката в областта на държавните помощи. Изразените в становището бележки и препоръки се изпълняват от НДЕФ в 14-дневен срок от получаване му в деловодната система на Фонда.

Съгласно чл. 8, ал. 3 от ЗДП в случай на отказ от изпълнение на препоръките, НДЕФ трябва да изготви и изпрати до министъра на финансите писмена декларация и мотиви за отказа. Министърът на финансите препраща уведомлението до Европейската комисия във вида, заявен с декларацията на администратора на помощта.

Министърът на финансите препраща получените уведомления за държавна помощ до ЕК.

3. Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по проекта се сключва с бенефициера след получаване от ЕК чрез МФ на решение за разрешаване на помощта.

II. Процедура за предварително съгласуване на помощта с Министерство на финансите

1. В случаите, в които предоставяната финансова помощ попада в обхвата на регламентите за групово освобождаване от задължение за уведомяване, НДЕФ изпраща пълната информация за планираната финансова помощ по проекта, събрана в хода на процедурата, за предварителната оценка, за съгласуване с министъра на финансите.

2. Министърът на финансите изразява становище, дали предлаганата финансова помощ е в съответствие с правилата регламентите за групово освобождаване. Изразените в становището бележки и препоръки се изпълняват от НДЕФ в четиринадесет дневен срок от получаване му в деловодната система на Фонда съгласно чл. 9, ал. 3 от ЗДП.

3. Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по проекта се сключва с бенефициера след получаване на положително становище за съответствие от министерство на финансите.

4. НДЕФ предоставя информация на министъра на финансите в срок до три дни от предоставянето на всяка държавна помощ, попадаща в обхвата на групово освобождаване, след което публикува информацията в своята интернет страница, в тридневен срок съгласно чл. 9, ал. 5 от ЗДП.

III. Процедура за публикуване в интернет страницата на НДЕФ в случаите по чл. 11, ал. 1 от ЗДП

1. В случай че предоставяната по проекта финансова помощ попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18.12.2013 г. или Регламент (ЕС) № 360/2012 г. на Комисията от 25.04.2012 г., уреждащи правилата за предоставяне на минимална помощ, не се изисква предварително уведомяване, съгласуване и разрешаване за предоставяната финансова помощ.

2. В този случай информацията се публикува на интернет страницата на НДЕФ и се въвежда в Регистъра на минималните помощи, поддържан от Фонда.

3. От НДЕФ се подготвя и предоставя информация за отпуснатите минимални помощи на министъра на финансите в срок до три дни от предоставянето на помощта в електронен вид чрез интернет базирания "Регистър на минималните помощи", достъпен на адрес: <http://minimis.minfin.bg>. Същата информация се предоставя и на хартиен носител във формата по приложение № 5 към чл. 8, ал. 2 от ППЗДП.п